

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Gserbiske nedźeliske łopjeno

W Budyschinje

29. julija 1934

Bauzen

9. nedźela po swjatej Trojizy.

Mat. 21, 28—32.

„Shto ƚ owam ƚda? Muž mějesche dweju ƚynow. A wón pšchistupi ƚ přěnjemu a džesche: Mój ƚyno, dži ty, džěłaj dženš w mojej winizy. Tón pak wotmolwi a džesche: Ja nochzu. Ale potom wón ƚo fajesche a woteńdže tam. A nan džěsche ƚ temu druhemu a džesche runje tak. Tón pak wotmolwi a džesche: „Knježe, haj, ja chzu; a njeje schol. Kotrej mjes tymaj dwěmaj je teho nana wolu činił? Woni džachu: Tón přeni. Džesche Jesuž ƚ nim: Sawěrnje, ja wam praju: ƚlonizy a kurwy móža drje šćerje do Božeho kralestwa pšchincz dnžli wy. Pšchetož Jan pšchindže ƚ wam a wučesche waš prawy pucž; ale wy jemu njewěrjeschće. ƚlonizy pak a kurwy jemu wěrjachu. A hacž wy to runje widžischće, dha wy wšchak pokutu po tym njecžinjeschće, so bnyšchće jemu tež wěrili.“

Dotho, luby čitarjo, njepšchihladaš, hdnž ƚwojemu wotrocžkej pšchikasaš, wonkach rolu woraš, wón tež haj praji, ƚo pak wonkach pod šchtom lehnje a spi. A hdnž móžesč mjes dwěmaj rjemješlnikomaj wubjeracž, a jedyn čži praji: Hacž do nedžele je džěło zyle wěšće hotowe! Ale ƚobotu wjecžor ƚ nim njeje hišchće sapočał, druhi pak: Mi je njemóžna wěž, to hacž do nedžele dołonjecž, ƚobotu wjecžor pak čži hižom woblecženje abo šchórnje pšchinješe — potom wěšch, ƚe kotremuž w pšchichodže pónđesch.

To ƚo wšchitko ƚamo wot ƚo rosumi. Spodžiwne je jenož, so ƚu wšchitke tele sahadny sabnyte, hdnž ƚo ludžo na polo podadža, kiž nabožina reka. Tam jich wjele ƚo ƚ próbdnym hiłowami społoji. To drje na tym ƚobu leži, so je Bóh tón Knjes njewidomny. Ale tehodla našch Knjes Jesuž tež pšchirunanja ƚ wšchědneho žiwjenja powjeda, so by nam to njebjeske rošestajił. Tak chze nam našch ewangelij na nje-

runymaj bratromaj rošestajicž, so je w šchescžijanstwje hłowna wěž to činjenje.

„Mój ƚyno, dži ty, džěłaj dženš w mojej winizy.“ Pola naš by pšchikasał: Džěłaj dženša na poli. Džěło pak we winizy je jenož wobras. Sa čžo, to tón Knjes w ƚwojim wučkadowanju praji: „Jan pšchindže ƚ wam a wučesche waš prawy pucž.“ Jan pak wučesche: Čžincze pokutu, pšcheměncze ƚwoje smyšlenje! Shtož ma dwě ƚufni, tón daj temu, kiž žaneje nima, a shtož ma jědž, čžit teho runje! Njecžincze nikomu žaneje šchiwodny ani njeprawdny! Njebjercze wjazny hdnžli wam je postajene! Dajcze ƚebi došč bnyč! Dajcze ƚo wot Khrystuža je ƚwjatym duchom wučšchćicž! Čžadž je šchutny. Wasche rěcže, so macže pobožnych wótzow, na pšchiklad Abrahamu, njebudža na ƚudnym dnju ničžo płacžicž. Shtom, kiž dobre płodny njepšchinješe, ƚo poruba a do wohnja čžijnje. Tak je Jan wučil a wučšchćil kóždeho, kiž ƚo ƚwojich hrěchow wusna. Shto je potajkim winiza, polo, na kotrymž ma šchescžijan džěłacž? Njetrjebasch na wošebite šchutki ƚa teho Knjesa myšlicž, na přědowanje abo wulke wopory abo martraštu ƚmjercž. Ně, polo je čži zyle bliško. Je to wutroba, kiž w ƚebi mašch, a ƚu wobštejnoscze, w kotrychž ƚy žiwn. Polo dyrbišch ƚwěru pšchihotowacž a wot njerjada wučžisćicž. Pšchi tym mašch džěłacž, čžezny džěłacž. Hdnž rěčisč, njerjad ƚo njeshubi, ale wješele dale roščze. Twoja wutroba ƚo roli runa. Tam šdžela šjawne, šdžela potajne, wjele njerjada roščze: Sšebicžnosć, ƚža, škupicž a sawicž, čžescželakomnosć a jebanstwo, njecžiste požadoščze a njepóžćiwe myšle. Tehodla Boži hłóš na tebe: Mój ƚyno, dži ty, džěłaj dženš w mojej winizy. Dyrbišch wšchě njecžiste hibanja a požadoščze wuplěcž. To je džěło, kiž twoje žiwe dny traje, čžezke džěło. Pšchetož ške roščze kaž pur.

Winiza pak dožaha dale. A njej ƚkušcha ƚwójba a dom, w kotrymž bnylišch. Ach, kaž twjerda je tam semja pšches

njelubosć a burowosć, žarliwosć, swadu a njepoškustność. Tehodla Boži hłóš na tebe: Mój syno, dži ty, džekaj dženk w mojej winizy! Lubosć dyrbiš mjeć, sczerpnu, wutrajnu. Domski měr dyrbiš pytać, bohabyosć sbudzić a hladac. To je dželo, czežke dželo, wošebje, hdyž twoji domjazy cze nje-srosumja a czi pschezo sažo napšheczo stupja.

Hdyž dale džekaj po swojej winizy, pschińdžekaj k swojim kušodam a towaršam, k swojemu ludu. Ow, tam leži hišće wjele kamjenjow: Sawiś, kleknanje, pschiškłodženje, jebanje, njewěrnosć, njepšheczelstwo. Tehodla praji Bóh tón Knjes: Mój syno, džekaj dženk w mojej winizy! Dyrbiš se wšćemi swojimi mozami šobu pomhac, so to, šćtož je našćich wótzow wulkich a mózných scziniło: wěra a šwěra prawdosć a lubosć, so to w našćim ludu roscze. To je dželo, czežke ale nusne dželo.

Boža winiza je hišće wjetšća. Znyły šwět dyrbi Boži hyc. Tuž mašć, wjelež je nad tobu, pomhac, so móže tež mišionstwo swoje dželo wobstarac.

Dokelž je džekac czežka wěz, tehodla wobaj synaj njechataj we winizy džekac. Přeni rjeknje: „Ja nohzu! S přenim synom tón Knjes šo na zlonikow a kurwy mēri. Zlonizy bēchu dawki wot romšćeho knježerstwa šej wotnajeli a jebachu nētk ludzi, wjelež samožachu. Zlonikow w tajkim šastojnstwje wjazny nimamy, ale ludzi s tajkim smyšlenjom zlonika kaž kurwy, hišće dženk došć. Njesy hišće klyšćak: Našće czełne žadanje dyrbinj wobrěšac? A cžemu dha je mamy? Wšmi pjenjey, hdyž je namakašć. Zyle jene, na tajke wasćnje k nim pschińdžekaj. W Božej winizy dyrbinj džekac? My cžemy žiwjenje wužiwac. A cžemu dha šmy mlodzi? A cžemu wino a pito a palenž a swjēkelenja tu šu? Snajesć wēšće tajkich, kiž czežko šaklužene pjenjey a štrowotu a rojum pscheczinja.

„Wo tym wón šo kaješće a woteńdže tam“. Někotryžkuli šo dohlada, hdyž je do blōta šajel, a wupšchestrēwa swojej ruzy: Knježe, ja šo podnurju, wumož mje! Ja cžy nowe žiwjenje šapocžec! A Bóh tón Knjes jemu nowu mōz podawa, stare wasćnje a žadanja potkōcžic, a s wješelom we Božej winizy džekac.

Tež druzi šyn lōšć do džela nima. Wón pak njecha to šjawnje prajic, tehodla: Knježe, haj, ja cžy; a njeje šćo. S tutym druzim šynom tón Knjes šo mēri na pišmawucženy a farišejšćich. We ludownymaj woczomaj placžachu ša najpobožnišćich a najšwjeczišćich ludzi. Najhōršće pak bē, šo bēchu šami wo swojej prawdosći a pobožnosći pschewēdcženi. Tehodla tež njebēchu Janowy hłōš: Cžinčje pokutu! na šo pocžahowali, ale na zlonikow a kurwy. Dokelž bēchu farišejšćy do woczow tak šwjeczi, hišće dženk tajkich ludzi s tym mjenom mjenujemy. Něchtōžkuli pilnje ke mšći kłodži a rēczi se žalbowanymi šłowami, ale domach dyrbja žona a džeczi hušto psched nim šchepotac. Něchtōžkuli je w tuchle njedželach špēwat na kemschach: Wōtčje, šy ty s desćčnej wodu šabyl jemju wōhrjepic? Twoja Boža dobrot, kiž šo jewi bjes kōnza, cžyła nad nami šo šmilic, cžichi desćč nam hnadnje šdželic, a hdyž bēšće s durjemi Božeho doma won, je šakrowal kaž pohan. „Knježe, haj; a njeje šćo.“

My šmy wšćitzy na dnju swojeje kōfirmazije šlubili, ša Knjesom kłodžic. Šmy to cžinili? Šacž šyła hišće na to špominamy? „Knježe, haj, a njeje šćo.“

Wój psched wōktarjom štejšćtaj a šebi lubosć a šwēru w dobrých a šćich cžakach šacž do šmjercze šlubišćtaj. Štaj to džeržakoj? Abo powjedaja šylyš we woczomaj druheho: „Knježe, haj, a njeje šćo?“

Njewjedro na njeju štejšće, cžorne, žalōšne. To šu krupy! ty rjekny, Knježe, wobarnuj moje žnē. Ja cžy tež šmilny hyc! Njewjedro šo šubi, a ty wōsta nješmilny kaž prjedy. „Knježe, haj, a njeje šćo.“

Ša džeczi s mēšta pytaču mēštno na wšćach, šo mōhke šo cžerstweho powētra nažrēbac. Ty pschi šebi džekaj: Wo tajkim džekaju mōhł šo poprawom tež horjebac. Ale jako šuchota pschińdže, šy myšlic: Nē, nētk niž wjazny! „Knježe, haj; a njeje šćo.“

My šchepotachmy wo žiwjenje jeneho našćich lubných. My wōlachmy: Knježe, wuštrow jeho, my cžemy šo nētk tež jenož lubowac a ženje šažo mjes šobu rudžic! Šhory wōtkhori, a šo lubowac, wo tym žana rēcž wjazny njebē. „Knježe, haj; a njeje šćo.“

My šami czežny kōri ležachmy a štonachmy: Knježe, njedaj mi wumrjec, ja cžy tež jenož po twojej woli hišće živy hyc. Wuchmy štrowi a bēchmy na našće šlubjenje šabyl. „Knježe, haj, a njeje šćo.“

A to najštrašćnišće je pschi tym, šo mēnimy, šo šmy s tajkim „Knježe-Knježe-prajenjom Božu wolu dopjelni. Tehodla tež jich wjele je šazpivanjom na hrēšćnikow pohladuje. A hdyž wo wobrocženju a polēpschenju tajkeho cžlowjeka šlyšć, štajnje wo tym rēcža, šćto je w šandženy cžakach pakōšćak, mēšto teho, šo šami šo šwēru pruhuja, kaž Šesuf praji: „A šacž wy to runje widžišće, mjenujzy, šo zlonizy a kurwy na jeho přēdowanje pokutu cžinjachu, dha wy wšćak pokutu nječzinjēšće, šo hycž jemu, to je Janej, tež wēri.“ Mamy pak wot našćeho Knjesa jara khotne šłowo: „Njebudža wšćitzy, kiž ke mni „Knježe, Knježe“ praja, do njebjēškeho kralešćwa pschińc, ale kiž wolu cžinja mojeho Wōtza w njebjēkach.“

Kotry mjes wobēmaj je nanowu wolu cžini? Woni džachu: Tón přeni. „Ale dospōlnje wón tež njeje ju dopjelni. Wy dyrbjal hnydom a se wšćej wješelōšću do winizy woteńc. Tak dospōlnje je jenož jedyn Božu wolu dopjelni: Šesuf. My budžemy pschezo jenož přenjemu abo druhemu šynej runi. Šmy pak wjele hižom dobyli, hdyž to wēmy. Tehodla cžy našć evangelijon naš pohnuwac, šo pschezo šažo šo prašchamy a pruhujemy: Kotremu šym podobny, přenjemu šynej abo druhemu?

Šćto šo wam šda? Šamjen.

Modlitwa we wulfej šuchocze!

Tute šćtucžki šu špēwane w šćim, šćitnym cžaku. My je dostachmy, jako Boži desćčil mile macžēšće wuhorjene hona. Wone njepšchińdu pak tehodla pschepōdže dženk. Šdyž šćto pschepōdže pschińdže, je to tón, kotryž šo tež dženk hišće njeje nakajac da.

Luby Božo, nam šo nētko
Šćitčje, w tajkej šuchocze.
Wuhorjene šteji wšćitko,
Štwōrba s nami šdnyuje,
O tak khotny tutōn cžak!
Twoja mōzna ruka naš
Ola wšćej winy ponižuje,
Kaž drje nētko kōždy cžuje!

Knježe, nohžesć šo k nam šćilic
S hnadnej Šswojej pomozu!
O Ty cžy šo bōry šmilic!
Nam tež s tutej nusu wšću

Daj, so kóždy pónaje,
 Šhto kam cžlowjeſ samóže.
 Nicžo, hlaj, hdnž žohnowanje
 Tvoje pſchi tym wuwóſtanje.

Wótcže, Tvoja njeje wola,
 Naž we hněwje ſaſtorcžicž.
 Chzeſch naž, kaž ja wěrju, tola
 Jaſo džeczi powucžicž,
 Kaſ je wſchitko ſachodne,
 Na cžož cžlowjeſ powěſny
 Wutrobu a myſl' ſwoju,
 Szapiwajo wolu Tvoju.

Božo, my ſmy w Tvojej ružy.
 Tuž wſchě ſwoje ſtaroſcže,
 Riž naž wobcžežuja dužy,
 Esměmy cžijnyč na Tebje.
 Eſy naſch Wótz a woſtačž chzeſch!
 Šdnž tež kſtoſtaſch, lubujeſch!
 To budž naſche doměrjenje,
 So naž njewopuſchcžijſch ženje.

Taſ Eže proſchu w Khrſta mjenje:
 Wótcže, ſmil ſo nad nami.
 Pſchinjeſ ſ deſchcžom woſchewjenje,
 So ſo ſažo ſeleni,
 Šchtož tu hroſny ſahinycž.
 Haj, Ty chžnył nam hnadny byčž.
 Potom ſ nuſny wumóženi
 Kſhwalimy Eže ſwjeſeleni.

J. B.

Gjeſd Domowiny w Radworju.

Pjnatny džen julija bě ſa Eserbſtwo wuſnamny džen. Swjaſt ſerbſkich towaſtrow Domowina wotně tutón džen wulki ſwjedžen w Radworju. Hižo tydjenje dołho pſcheproſchowaſche a pſchihotowaſche wjedniſtwo Domowiny ludži we němſkich a ſerbſkich nowinach na ſjeđ w Radworju. We měſtach a na wſach wabjach paſ wulke a rjane plakaty we němſkej a ſerbſkej rěczi Němžow a Eserbow na Radwoſki ſjeđ. Na plakatach widžimy Eserbowku w pſchnej ſerbſkej draſcže a ſerbſkeho herza ſ hercžim kóſtom, kiž ſ reſam piſka. Kražny plakat je ſhotowił naſch wuměłž Měrcžin Nowač-Mjechorůſki. Tež nacziſt ſ ſwjedžeńſkim ſnamjeſcham wot njeho połhadžeſche.

Ŧo tajkim wabjenju móžachmy dobrny wopnt wocžawacž. Tola wón bě hiſcže wjetſchi, hačž bě ſebi wjedniſtwo Domowiny myſliło. Nawal luda bě hobriſki. Měnja, ſo je tam na džeſacž tyžaz wopntowarjow było.

Hižo ſ cžakom pſchipołdnju pſchihadžachu hoſcžo a towaſtwa. Nawſny jih herzy ſ wježołej hudžbu witachu.

W 1 hodž. bě ſa wopntowarjow w rjanej Radwoſkej žyrki ſwjedžeńſki nyſchor. Žyrkej bě połna kėmſcherjow a kėmſcherkow. Eſwjedžeńſki předačž bě ſarač Wjeńka-Khróſcžaniſki. Eſwoje předomanje ſažoži na ſłowa biblije, kiž wo tym rěcža, kaſ je Jeſuž nad měſtom Jeruſalemom plakał. Jeho plačž ſwědczi wo jeho wulkej luboſczi ſ ſwojemu ludej. Jeſuž a tež druge bibliſke wožoby kaž Mójſaž, Jeremijaž, Eſther a Matkabejſžy móžeja nam ſ pſchikladom byčž, kaſ dyrbimy tež my ſwój lud lubowacž, ſo ſtajnje ſ njemu wuſnawacž a jón wſchudže ſaſtupowacž. Nočžemy žaneho pſchepjateho narodneho ſmyſljenja. Dajmy Bohu, ſchtož je Bože, Eserbſtwu, ſchtož Eserbſtwu ſluſcha a wyſchnoſczi,

ſchtož wyſchnoſczi ſluſcha. Předomanje je drje na wſchěch dobrny ſacziſcž cžiniło. Tež wſchěm zuſny je ſo wěſcže rjana žyrkej lubiſa, wožebje paſ kražny woſtačž ſe ſwojimi wjele milinowymi žehlawkami. Ŧo nyſchorje wobjechachu kſchžerjo na ſwojich pſchnych kónjach žyrkej. Bě to woprawdže kražny napohlad. (Ŧofracžowanje ſcžěhuje.)

Do Radworja.

Na ſerbſki ſwjedžen ſo hižo do cžaka wjeſelach tu we Drježdžanach. Wjeſelach ſo na bratra, na ſotry, na pſcheczelow a ſnaty. Wjeſelach ſo na ſužodnu wjeſ mojeje domiſny. Wjeſelach ſo tež wožebje, ſo budu móž přěni krocž pohladč do woblicža knjeſej redaktorej tuteho kópjeńka a wſchelaſim druhim, kiž jenož w pižmje ſnajach; a to je ſo mi tež połnje doſtało.

Do Radworja kłodžach jaſo džecžo po Boži khlěb. Mi, 7lětnej pjekačka 6 puntow cžežku kulojtu pokrutu w rubiſchku na khibjet wjaſaſche; dwaj rózłaj dzeržeſchtaſch khlěb, drugej dwaj doſtach jedyn pſches ramjo, drugi pod pažu, na wutrobne twjerdže hromadže ſwjaſanej, a taſ njekech lohko tu kłodnu cžežu poł hodžiny dołho domoj. Haj, tehdy ſebi Boži khlěb hiſcže bóle wažachmy dnžli dženž. Tykanžy jenož wulke ſwjate dny pječžechmy. We wójnje ſmy nawukli, ſebi wſchědny khlěb wažicž; ſmy drje paſ to pſcherucže ſažo ſapomnili. Wóh je nam ſažo budžaka pólkał: Tu ſuchotu! Wón ječže naž ſ njeje dopomnicž: „Wſmicže ſ džakom waſch wſchědny khlěb!“ My wſchědny khlěb taſ huſto jaſo něſchto ſnadne, haj, něſchto wſchědne ſ ſebi bjerjemy; pſchirunamy jón ſnano ſe wſchědnej draſtu. A tola je wón něſchto žyle druge a ſobu to najwažniſche, ſchtož ſežiwjenju trjebamy.

Haj, ſuchota je ſurowa. Běchmy w Radworju kaž ſ popjelom nažnypani. A tola bě tam rjenje. Wožebje ſwjeſelaze bě paſ, ſo běchmy ewangeliſžy a katoliſžy Eserbja taſ rjenje ſjenocženi. Židžane nitki pſchedžeču ſo wot wutrobny ſ wutrobje. Spomnich na ſłowa, kiž junu we wukladnym wołnje cžitach:

„Šdnž junu, ſ rowa ſtanjeny, ja budu ſ budu ſtačž.

Šdžež wulki, ſwětow ſudnik ſnaje žyle moje žiwjenje,

Budže wſchitke moje ſkutki ſurowje wón pruhowacž.“

Kajkej wěrje pſchikłuchach, ſo wón ani praſhecž njebudže, ale....

Se wſchěch ſtron běchu Eserbjo pſchikhwatali, tež Drježdžaniſžy Eserbja a katoliſžy a ewangeliſžy duchowni, kiž njeběchu ſlužby dla ſadžewani. Wſchitžy tam běchu jaſo ſwědłoj wožwědcžicž: „My Eserbja tu hiſcže ſmy, ſwjecžimy naſche ſerbſke ſwjedjenje, lubujemy a cžeſcžimy naſchu domiſnu a macžerņu rěcž domach a w zuſbje. Glejčže, kaſ kražne mamy khorhoje, draſty a banty!“

Dołhi cžah ſo tu hibacše; bohata knježna krocžeſche pſchi khidej, ſlužomna holcžka pſchi ſararijowej džowcžicžžy. A kaſ pſchne wone wſchě běchu! Bychu-li wone pſched njebeſkimi wrotami kſwapali, Bohu Knjeſej njeby móžno było, jim ſaſtup ſapowjedžicž. Ja wobkędžbowach, kaſ ſo knjeſ hudžbny dir. Wj. Krawž ſ hlubokoſcže wutrobny wudoby: „Ně, tele kražne draſty ſo ſhubicž njeſmédža!“ Móžno njeje, wſcho to wopižacž. Wam, lubi cžitarjo, je drje to hižo ſnate, ſcže to ſhonili wot pſchiwuſnych a pſcheczelow, jeliſo tam ſami pobnyli njeiſcže. Zacžni běchmy wſchitžy kaž hewał hdy. Knjeni wucžer Nawłowa mje kſoſej pſcheproſny a taſ bě ſdobom wſcheje lačžnoſcže kónž. Tej ſaplacž Wóh. A pola njeje bě jih hiſcže doſcž ſ hoſcžom. A runje taſ pola dru-

hiš Radworčanow. A wječeri pschińdže na spodziwne wašnje: Wječor džěch te Nawkezom po mój kofferk, woni bydla w starej schuli w přenim poskłodze; na prawu stronu hižom na puczu kłyšach spěwanje i jich bydlenja; poposkach na škłodze; tež i bydlenja na lěwo knjesojo i jašnymi rjanymi hłožami spěwachu: „S dyhom hwyatoh' Jana.“ Klavěr pschewodzeše. Skradžu chynch psches wotewriene durje kufnyč, ščo tu tak rjenje spěwa, a hlej, čyrjódka młodnych studentow ščo tu spěwajo sabawješe. Mějach pač nješbože, buch hnydom lepjena. Jedyn i tnyh knjesow mje do jstwy hnuczeše a scžeže a tak stejach mi zyle nješnatej katolskej knjeni napschecziwo; myšlach: tu doštanjech wotliczenje sa twoju nješhódnou wczipnošč! A ja ju tež dóstach, ale i tym, šo ščo wschitzy jara wješelachu, šo šym pschischa; šmędžach šobu spěwacz, šobu wječerjecz; knjeni poša mi tež wšhelake krašne wězy. Škóncznye dnyrbjach woteńcz. S džakom ščo rosžohnowach.

A i bohatty mi saczuczemi wječor do Drježdžan domoj jedžechmy.

Zyrkej a štat.

S **Weningrada** pišaja, šo tam tež hinač njeje hač w Moskwe, i kotrehož města njedawno pišachmy wo šrudžach wobštejnoscach ewangelskich kšcheczijanow. Žiwjenje luthersteje wošady, do kotrejež šwjetscha ruskoněmšy kłušcheja, je škoro šnicžene. Pišche ščo, šo buchu 29 wošadni šajeczi a te wuhnaštwu šajudženi. Kač dołho hišcže? šmy ščo prašcheli nětkle we wuhorjazej šuchocze. Kač dołho hišcže? prašchamy ščo tež pschi šanicžazym zychnowanju Šsowjetruskeje.

S **zrwinskeho žiwjenja města Barlina**. Štatistika abo wobliczenje zrwinskeho žiwjenja hłowneho města Barlina ša lěto 1933 je hotowa. W njej namakašch wjele šajimaze, tež wjele, ščož nusuje, pschirunowacz. Kšcheczenjow bě na pschiklad nimale wo položju wjaz hač lěto přjedy. 1931 bě jich 28 452 kšcheczenjow, 1932 26 232 a 1933 38 382; mjes tutymi bě jich 14 290 šapodžennych kšcheczenizow; šamo 449 dorocžennych ščo da wušcheczič; lěto přjedy 33. — Pola wěrowanjow je rosžěl hišcže wjetšchi: 1931: 10 457, 1932: 9854 a 1933: 21 692; mjes tutymi bě 1572 ewangelskich wěrowanjow měšchanych mandželštwow a jenož 4978 wěrowanjow, kotrež běchu dlěhe hač měšaz šapodžene. — Šhowanjow, pschi kotrymiž duchowny šobušutkowasche, bě jich 1931: 27 700, 1932: 24 114 a 1933: 28 877. — Še konfirmaziji pschińdže jich 1931: 19 544, 1932: 21 409 a 1933: 22 516. — Špowjednych bě 1931: 256 518, 1932: 259 735 a 1933: 301 975 a to 97 564 mužškich a 204 411 žónškich. — Šewangelskeje zrwije wušupi jich 1931: 163, 1932: 48 419 a 1933: 7800; do ewangelskeje zrwije šastupi abo pschestupi jich 1931: 3272, 1932: 4272 a 1933: 63 815. — Šena licžba, a to je tež šajimaze, je mješcha hač přjedy, mjenujzy licžba džěczi, kotrež do Božich šlužbow ša džěczi škłodža: 1931: 31 058, 1932: 29 151 a 1933: 27 743! — Ša škłodu wošadu a ša škłodeho wošadneho je šajimaze, i tutymi licžbami ščo šesnacz a ščo šesnacz i licžbami šwojimi a i tym, ščo je nětk škłodny wošadny a škłodu šwojba čžinika, šo bychu wschě tute licžby — pschi tym njebudž šabnita licžba šemscheryjow! — byle tajke, šo šwědcža wo štownym, dobrym kšcheczijskim žiwjenju — abo ščo nětk njeje škłodny wošadny abo škłodu wošadna šwojba čžinika, ščo je škómdžika, w čžim hišcže klaza. Wěšo, jenož w tym tu mjenowanym pruhowacz, by njezyle byle. Ale pucz pošasowaze a wo wjele rosžudžaze tež tole hižo je.

Wšhelake i bliska a daloka.

Deschczi! Deschczi! bě to džakne šdychnjeńczko, kotrež šo nam w šańdžennych dnjach i hłubokeje wutrobny wudobny, jač to deschczi pschińdže a šašo deschczi. A njech tež šobotu tnydženja i wichorom pschińdže a i njewjedrom, won tola hnadnje pschińdže, a pschińdže šašo a macžesche šuche hona a wšchewjesche rostliny, škót, čžlowjekow. Nasche je lute džakowanje, a w tutym džakowanju ščo podnurja tež tu a tam wušchichane — po prawom njemožne wuprajenja: „Nětk mohło tež hišcže něšto dnjow dlěhe rjenje — t. r. wuhorjaze! — byč, šo bychmy dom dołhowali!“ Nasche je lute džakowanje a je nutrne, wutrobne, hdyž tola tež kłyšchimy, kač to druhdže w našchim kraju, w Šeuropje, po zylej šemi, kač tam njewjedra, šliwki, wulke wodny, kač tam wuhorjaza šuchota wulki, ničazny štrach ša hona, škót, čžlowjekow. Bohu budž džak, nutrny džak! Bohu budž džak wutrobny, erta, ruškow, škutka, zyleho žiwjenja! Bohu budž džak w domczku wutrobny, w našchim domje, w Božim domje! A Bohu budž modlenje, prošchenje, dobroprošchenje! Bóh, kiž wichor, wětry wodzi a wschitke mróczele, won wě tón prawy pucz, po kotrymž mašch tny škłodžicž, po kotrymž ma našch lud škłodžicž, po kotrymž ma zyle čžlowjestwo škłodžicž. Wón je hnadny byl a pomhač, wón budže dale nam hnadny a budže i nami a nam pomha a naš powjedže, — hdyž my, my budžemy čži, kiž ščo jemu dowěrja, kiž i njemu ščo modla we wschěm čžaku. Tuž: modl ščo a dži po Božej šchcžežy!

Še **Šslepoho**. Nasch knjes duchowny je ščo štownoscze dla rosžudžil, 1. novembra tuteho lěta šwoje šastojništvo škłodžicž a ščo na wumjeńk podacz. Wón je našemu tuteho lěta 42 lět dołho tu wobšchěrnny wošadu wobštarach a běsche wot lěta 1810 škłodžicž duchowny, kiž je Šslepjanske šarštwow wobšedžak. Šarške městno budže ščo tehodla wot patrona wošady, knjesa hrabje Arnima-Škušakowskeho i nowemu wobšadženju wušpišacz. Nascha wošada ma 4000 dušchow, i kotrychž ščo jena šchtwórcžina i němškej a šči šchtwórcžiny i šerbškej rěcži džerža. Škłodu njedželu je šerbška a němška Boža šlužba po wěštm rjedže. Tehodla je nušne, šo ščo šarške městno i tajkim duchownym wobšadži, kotryž wobej rěcži wobšnježi. — Tutu powjescž kłyšcha Šserbjo naštróženi, niz šo njebychu wjelešlužbnemu knjesej šararjej Šandrkej po tak dołhim šwěrnym džěle w tak wulkej wošadže derje šašluženy wotpočžinš popšcheli, ně, ale šašo wulka šerbška šara wušpróšdnjena. Wšchěch najnutrnišche pschecze je, šo šašo šwěrneho šerbškeho šararja namaka.

Na pucz.

Tak jara bě Luther wo krašnosčži Biblije, wo njepšchewinjomnej mozy jeje bójškich myšlow pschewědcženy, šo won wěrjesche, šo zyrkej dobudže, hdyž jeno je Bože šłowo w njej žiwe.

Adolf Stöcker.

Šištowanje: Šnjenjomaj L. w D. a J. B. w B.: Nutrny džak a wjele dobreho. Redaktor. — Ša 10. po Tr. Šr. we Šr. — Ša 11. po Trojizy Š. w Š. — Ša 12. po Trojizy Š. ... čž w B.

Šamostwoity redaktor šarar Šyrgacz wo Nošaczach (Mosk b. Weissenberg). Šaklad Šserbška hłowna předaška konferenza w Budyšchinje. — Ščišchčž „Šserbške Nowiny“ wo Budyšchinje. — Wušhadža škłodu šobotu a pošacz šchtwórcžlětnje 108 šjenježtowo.